

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

F

Paper-II HISTORY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature)

(Name)

2. (Signature)

(Name)

Seat No.

--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

Seat No.

(In words)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

AUG - 10215

Time Allowed : 1¼ Hours]

[Maximum Marks : 100

Number of Pages in this Booklet : 28

Number of Questions in this Booklet : 50

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 50 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ्या/निळ्या करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खुण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

AUG-10215/II

HISTORY**Paper II****इतिहास****प्रश्नपत्रिका II****Time Allowed : 75 Minutes]****[Maximum Marks : 100****Note :** This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.**सूचना :** या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्नांची उत्तरे सोडवा.

<p>1. The earliest evidence of Homo-erectus appeared in :</p> <p>(A) East Africa</p> <p>(B) West Africa</p> <p>(C) North Africa</p> <p>(D) South Africa</p> <p>2. The lower palaeolithic stone industry of the South India was also called as :</p> <p>(A) Hyderabadi</p> <p>(B) Bangalori</p> <p>(C) Madrasian</p> <p>(D) Trichian</p>	<p>1. सर्वप्रथम कोणत्या ठिकाणी होमो इरेक्टस (दोन पायावर चालणारा आदिमानव) चा पुरावा मिळतो ?</p> <p>(A) पूर्व आफ्रिका</p> <p>(B) पश्चिम आफ्रिका</p> <p>(C) उत्तर आफ्रिका</p> <p>(D) दक्षिण आफ्रिका</p> <p>2. दक्षिण भारतातील पूर्व पुराश्मयुगातल्या दगडीहत्यारांना असेही संबोधतात :</p> <p>(A) हैद्राबादी</p> <p>(B) बंगलौरी</p> <p>(C) मद्रासीयन</p> <p>(D) त्रिचीयन</p>
---	---

3. Which of the following is one of the richest palaeolithic sites in Tamil Nadu ?

- (A) Pudukottai
- (B) Madurai
- (C) Tanjor
- (D) Attirampakkam

4. Pieces of Ostrich eggshell have been found at which place in Maharashtra ?

- (A) Newase
- (B) Patane
- (C) Inamgaon
- (D) Prakashe

3. खालीलपैकी कोणते पुरातत्वीय क्षेत्र तामीळनाडूतील सर्वात महत्त्वाचे पुर्वाश्मयुगीन क्षेत्र आहे ?

- (A) पुडुकोट्टाई
- (B) मदुराई
- (C) तंजोर
- (D) अट्टीरामपक्कम

4. महाराष्ट्रामध्ये कोणत्या ठिकाणी शहामृगाच्या अंड्याचे तुकडे मिळाले ?

- (A) नेवासे
- (B) पाटणे
- (C) इनामगाव
- (D) प्रकाशे

5. 'Dasyu' corresponds to 'dahyu' in ancient :

- (A) Japanese language
- (B) Sinhali language
- (C) Iranian language
- (D) English language

6. Which of the following Sanskrit terms is understood to mean architect in early medieval times ?

- (A) Sutragrahi
- (B) Shilpakar
- (C) Sthapati
- (D) Muhandi

5. प्राचीन काळात 'दस्यु' साठी समांतर शब्द 'दह्यु' हा कोणत्या भाषेत येतो ?

- (A) जपानी
- (B) सिंहली
- (C) इराणीयन
- (D) इंग्लीश

6. पुर्वमध्ययुगीन काळात 'वास्तुविशारदा' साठी खालीलपैकी कोणती संज्ञा वापरत होते ?

- (A) सुत्रग्रही
- (B) शिल्पकार
- (C) स्थपती
- (D) मुहंडी

7. Which of the following terms is *not* used for battle in Rigveda ?

- (A) Gojit
- (B) Gavishthi
- (C) Goshati
- (D) Goghna

8. Which of the following literary works mentioned the expounders of Rajashastra (theory of statecraft) namely—Brihaspati, Bharadvaja, Gaurasiras, Kavya, Mahendra, Manu Prachetasa and Vishalaksha ?

- (A) Mahabharata
- (B) Manusmriti
- (C) Mitakshara
- (D) Amuktamalyada

7. ऋग्वेदामध्ये खालीलपैकी कोणती संज्ञा युद्धासाठी वापरलेली नाही ?

- (A) गोजीत
- (B) गाविष्ठी
- (C) गोशती
- (D) गोघ्न

8. खालीलपैकी कोणत्या वाङ्मयीन साधनामध्ये राजशास्त्राचे (राज्यशासनाचा सिद्धान्त) प्रतीपादक म्हणून बृहस्पती, भारद्वाज, गौरसीरस, काव्य, महेन्द्र, मनु प्रचेतस आणि विशालक्ष यांचा उल्लेख आहे ?

- (A) महाभारत
- (B) मनुस्मृती
- (C) मिताक्षर
- (D) अमुक्तमाल्यदा

9. Which of the following ports was established during Pallava times ?

- (A) Nagapattinam
- (B) Kaveripattinam
- (C) Mamallapuram
- (D) Devanamapattinam

10. Into how many classes did Megasthenes divide Indian society ?

- (A) Four
- (B) Five
- (C) Six
- (D) Seven

9. पल्लवकाळात खालीलपैकी कोणते बंदर उदयास आले ?

- (A) नागपट्टीनम्
- (B) कावेरीपट्टीनम्
- (C) मामल्लपुरम्
- (D) देवनामपट्टीनम्

10. मेगस्थनिसने भारतीय समाज किती वर्गांमध्ये विभाजित केला होता ?

- (A) चार
- (B) पाच
- (C) सहा
- (D) सात

11. Mahismati was the capital of the
..... Mahajanapada.

- (A) Southern Avanti
- (B) Northern Avanti
- (C) Kosala
- (D) Anga

12. During the time of which King
was the Fourth Buddhist Council
held ?

- (A) Ashoka
- (B) Kanishka
- (C) Skandagupta
- (D) Harshavardhana

11. महीस्मती हे कोणत्या महाजनपदाच्या राजधानीचे
शहर होते ?

- (A) दक्षिण अवंती
- (B) उत्तर अवंती
- (C) कोशल
- (D) अंग

12. कोणत्या राजाच्या काळात चवथी बौद्धपरिषद
भरली होती ?

- (A) अशोक
- (B) कनिष्क
- (C) स्कंदगुप्त
- (D) हर्षवर्धन

13. In which year did the Bijapur sultanate capture Goa from the Vijayanagar Empire ?

- (A) 1487
- (B) 1489
- (C) 1490
- (D) 1491

14. Which rulers were described as "Lords of the Jewelled throne of Karnataka ?

- (A) The Chalukyas of Badami
- (B) The Cholas
- (C) The Rashtrakutas of Manyakheda
- (D) The Wodeyars of Mysore

13. कोणत्या वर्षी बिजापुरच्या सुलतानांनी विजयनगर साम्राज्याकडून गोवा काबीज केले ?

- (A) 1487
- (B) 1489
- (C) 1490
- (D) 1491

14. 'कर्नाटकातील रत्नजडीत सिंहासनाचे स्वामी' म्हणून कोणत्या शासकांची ख्याती होती ?

- (A) बदामीचे चालुका
- (B) चोळ
- (C) मन्यखेडाचे राष्ट्रकुटस
- (D) मैसूरचे ओडीयार

15. The head of the Revenue Department during the Mughal empire was

- (A) Diwan-i-Kul
- (B) Mir Bakshi
- (C) Khan-i-Saman
- (D) Mushrif-i-Mumalik

16. The maximum share of the Chouth collected during the period of the Maratha confederacy went to :

- (A) Peshwa
- (B) Chhatrapati
- (C) Sardars
- (D) Pant Sachiv

15. मुघल साम्राज्यकाळातील महसूल विभागाच्या प्रमुखाला असे संबोधले जात होते.

- (A) दिवाण-ए-कुल
- (B) मीर बक्षी
- (C) खान-ए-सामान
- (D) मुश्रीफ-ए-मुमालीक

16. मराठामंडळाच्या काळात गोळा केलेल्या चौथ कराचा सर्वाधिक हिस्सा कोणाकडे जात असे ?

- (A) पेशवा
- (B) छत्रपती
- (C) सरदार
- (D) पंत सचिव

17. The Persian translation of the 52 Upanishads undertaken by Dara

Shukoh was entitled :

(A) Seirrul Asrar

(B) Ain-i-Akbari

(C) Rehla

(D) Tuzuk-i-Jahangiri

18. The theory of Wahdat-ash-Shuhud is associated with :

(A) Sirhindi

(B) Isami

(C) Minhaj Siraj

(D) Nizamuddin Auliya

17. दाराशुकोह याने केलेल्या 52 उपनिषदांच्या पर्शियन भाषांतराचे शिर्षक हे होते.

(A) सेरूल अस्सार

(B) आइन-ए-अकबरी

(C) रेहला

(D) तुझुक-ए-जहाँगीरी

18. 'वाहदत-अश-शुहुद' चा सिद्धान्त कोणाशी निगडीत आहे ?

(A) सरहिंदी

(B) इसामी

(C) मिनहाज सिराज

(D) निझामुद्दीन औलीया

19. The historian who wrote the Futuh-us-Salatin was :

- (A) Isami
- (B) Shamsuddin Siraj Afif
- (C) Ziauddin Barani
- (D) Minhaj-us-Siraj

20. The Sufi order which was popularised in India by the Mughal Emperor Babur was :

- (A) Naqshbandiya
- (B) Qadiriya
- (C) Suhrawardi
- (D) Chishti

19. कोणत्या इतिहासकाराने 'फुतुह-उस-सलातीन' चे लेखन केले ?

- (A) इसामी
- (B) शमसुद्दीन सिराज् अफीफ
- (C) झियाउद्दीन बरनी
- (D) मिन्हाज्-उस-सिराज्

20. मुघल बादशहा बाबर याने भारतामध्ये कोणता सुफी संप्रदाय लोकप्रिय केला ?

- (A) नक्शबंदीय
- (B) कादरीया
- (C) सुहरावर्दी
- (D) चिश्ती

21. The Gol Gumbaz, the largest dome in India, was built by the Bijapur Sultans in the year :

- (A) 1660
- (B) 1665
- (C) 1670
- (D) 1680

22. In which battle did the Deccani Sultans defeat the Vijayanagar ruler ?

- (A) The Battle of Talikota
- (B) The Battle of Lakkundi
- (C) The Battle of Haldighati
- (D) The Battle of Takkolam

21. बिजापुर सुलतानांनी गोलघुमट, या भारतातील सर्वात मोठ्या घुमटाचे बांधकाम कोणत्या वर्षी केले ?

- (A) 1660
- (B) 1665
- (C) 1670
- (D) 1680

22. कोणत्या युद्धात दख्खनी सुलतानांनी विजयनगर शासकांचा पाडाव केला ?

- (A) तालीकोटाचे युद्ध
- (B) लक्कुंडीचे युद्ध
- (C) हळदीघाटीचे युद्ध
- (D) ताकोलामचे युद्ध

23. Among the following Bhakti saints, whose verses were incorporated in the Guru Granth Sahib ?

- (A) Eknath
- (B) Namdev
- (C) Tukaram
- (D) Ramdas

24. The Huzur Daftar was :

- (A) The office of the Nyayadhisha
- (B) The King's Court at Satara
- (C) The Peshwa's Secretariat at Pune
- (D) The office of the Mamlatdar

23. खालीलपैकी कोणत्या भक्ती चळवळीतल्या संताची रचना 'गुरु ग्रंथ साहीब' मध्ये समाविष्ट करण्यात आली ?

- (A) एकनाथ
- (B) नामदेव
- (C) तुकाराम
- (D) रामदास

24. हुजुर दफ्तर काय होते ?

- (A) न्यायधीशाचे कार्यालय
- (B) सातान्याचा राजदरबार
- (C) पुणे येथील पेशवांच्या सचिवांचे कार्यालय
- (D) मामलतदाराचे कार्यालय

25. The system of subsidiary alliance was introduced by :

- (A) Warren Hastings
- (B) Arthur Wellesley
- (C) John Malcolm
- (D) Lord Dalhousie

26. Who among the following depicted Vishnubuwa Brahmachari's "Vedokta Dharmaprakash" as 'Utopian Socialism' ?

- (A) S.D. Jawadekar
- (B) Acharya P.K. Atre
- (C) A.S. Altekar
- (D) S.G. Bhagwat

25. तैनाती फौजेची व्यवस्था कोणी सुरू केली ?

- (A) वॉरन हेस्टिंग्ज
- (B) अर्थर वेलेस्ली
- (C) जॉन मालकम
- (D) लॉर्ड डलहौसी

26. 'स्वप्नाळू समाजवाद' म्हणून विष्णुबुवा ब्रम्हचारींच्या 'वेदोक्त धर्मप्रकाश'चे वर्णन कोणी केले आहे ?

- (A) एस्.डी. जावडेकर
- (B) आचार्य पी. के. अत्रे
- (C) ए. एस्. अळतेकर
- (D) एस्. जी. भागवत

27. The famous Parliament of religion (1893) was held at

- (A) New York
- (B) Pennsylvania
- (C) Chicago
- (D) New Jersey

28. Which one of the following gives the *correct* chronological sequence of the events ?

- (I) Royal visit of the King Emperor George V
 - (II) Partition of Bengal
 - (III) Simla Deputation
 - (IV) Birth of Muslim League
- (A) (II), (IV), (III), (I)
 - (B) (III), (II), (I), (IV)
 - (C) (II), (III), (IV), (I)
 - (D) (IV), (II), (I), (III)

27. 1893 मधील प्रसिद्ध धर्मपरिषद कोणत्या ठिकाणी भरली होती ?

- (A) न्यूयॉर्क
- (B) पेन्सिल्वानीया
- (C) शिकागो
- (D) न्युजर्सी

28. खालीलपैकी घटनेंचा कालक्रमानुसार योग्य तो पर्याय निवडा :

- (I) सम्राट जॉर्ज पाचव्याची शाहीभेट
 - (II) बंगालची फाळणी
 - (III) सिमला करार
 - (IV) मुस्लीम लीगची स्थापना
- (A) (II), (IV), (III), (I)
 - (B) (III), (II), (I), (IV)
 - (C) (II), (III), (IV), (I)
 - (D) (IV), (II), (I), (III)

29. The first Railway line in India was laid in the year
- (A) 1842
(B) 1853
(C) 1863
(D) 1873
30. The First Railway in the world was opened in England in the year
- (A) 1825
(B) 1853
(C) 1854
(D) 1855
31. The General Service Enlistment Act was passed under the Governor Generalship of
- (A) Lord Canning
(B) Lord Auckland
(C) Lord Ellenborough
(D) Lord Amherst
29. भारतात पहिली रेल्वे लाईन या वर्षी टाकण्यात आली.
- (A) 1842
(B) 1853
(C) 1863
(D) 1873
30. जगामध्ये सर्वप्रथम इंग्लंडमध्ये या वर्षी रेल्वेलाईन कार्यरत झाली.
- (A) 1825
(B) 1853
(C) 1854
(D) 1855
31. खालीलपैकी या गव्हर्नर-जनरलच्या काळात लष्करभरतीचा कायदा सम्मत झाला :
- (A) लॉर्ड कॅनिंग
(B) लॉर्ड ऑकलँड
(C) लॉर्ड एलनबरो
(D) लॉर्ड एमहर्स्ट

32. Which of the following was the main basis of Dadabhai Naoroji's calculation of the drain ?

- (A) Difference between Import and Export
- (B) Difference between Revenue Surplus
- (C) Difference between Income and Expenditure
- (D) Extravagant expenditure

33. Who wrote '*Jatibhed Viveksar*' ?

- (A) Dinkarrao Jawalkar
- (B) Bhaskarrao Jadhav
- (C) Krishnarao Bhalekar
- (D) Tukaram Tatya Padval

32. दादाभाई नौरोजींच्या निस्सारणाच्या सिद्धान्ताचा प्रमुख आधार काय होता ?

- (A) आयात व निर्यातामधील फरक
- (B) महसूलाच्या वरकडातील फरक
- (C) जमा व खर्चातील फरक
- (D) मोठ्या प्रमाणात होणारा खर्च

33. 'जातीभेद विवेकसार'चे लेखन कोणी केले ?

- (A) दिनकरराव जवळकर
- (B) भास्करराव जाधव
- (C) कृष्णराव भालेकर
- (D) तुकाराम तात्या पडवळ

34. Who described Bhakti movement as
“Protestant Hinduism” ?

- (A) Mahatma Jyotirao Phule
- (B) Lokhitawadi Gopal Hari
Deshmukh
- (C) R.G. Bhandarkar
- (D) Justice M.G. Ranade

35. Who among the following historians
argued that social trajectory of
Indian history is tribe-peasants-
caste ?

- (A) Dharmanand Kosambi
- (B) Damodar D. Kosambi
- (C) A.S. Altekar
- (D) K.P. Jayaswal

34. भक्तीचळवळीस कोण “प्रोटेस्टंट हिंदुधर्म” म्हणून
संबोधले ?

- (A) महात्मा जोतीबा फुले
- (B) लोकहीतवादी गोपाळ हरी देशमुख
- (C) आर.जी. भांडारकर
- (D) न्यायमूर्ती एम. जी. रानडे

35. खालीलपैकी कोणत्या इतिहासकाराने असा तर्क
केला की भारताच्या इतिहासातील सामाजिक
विकासक्रम आदिवासी (जन)-शेतकरी-जात
असा आहे ?

- (A) धर्मानंद कोसंबी
- (B) दामोदर ध. कोसंबी
- (C) ए.एस. आळतेकर
- (D) के.पी. जायसवाल

36. Which of the following organisations ushered its motto “Educate, Agitate and Organise” ?

- (A) Bahishkrit Hitakarini Sabha
- (B) Independent Labour Party
- (C) Depressed Classes Association
- (D) Republican Party of India

37. What is “Apartheid” ?

- (A) A system of segregation and discrimination on the basis of race
- (B) System of European caste hierarchy
- (C) Religious segregation
- (D) Segregation on the basis of culture

36. खालीलपैकी कोणत्या संघटनेचे ‘शिका, संघर्ष करा व संघटीत व्हा’ हे ब्रिदवाक्य होते ?

- (A) बहिष्कृत हितकारिणी सभा
- (B) इंडीपेंडन्ट लेबर पार्टी
- (C) डिप्रेसड क्लासेस असोशिएशन
- (D) रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडिया

37. ‘वंशभेद’ म्हणजे :

- (A) वंशाच्या आधारे भेदभाव करणे व अन्यायकारक वागणूक देणे
- (B) युरोपमधील जाती उतरंडीची पद्धत
- (C) धार्मिक भेदभाव
- (D) सांस्कृतिक भेदभाव

38. The Commonwealth of Nations is related to

- (A) The Latin American countries
- (B) The former British Empire
- (C) Association of European Community
- (D) Membership of United Nations

39. What is Confucianism ?

- (A) A theory of politics
- (B) A theory of economics
- (C) A system of education
- (D) A philosophy of morality and ethics

38. राष्ट्रकुल याच्याशी संबंधित आहे :

- (A) लॅटीन अमेरिकन राष्ट्रांशी
- (B) पूर्वीच्या ब्रिटीश साम्राज्याशी
- (C) युरोपियन समुदायाच्या संघटनेशी
- (D) संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या सदस्यत्वाशी

39. कन्फ्यूशिअनिझम म्हणजे काय ?

- (A) राज्यशास्त्राचा सिद्धांत
- (B) अर्थशास्त्राचा सिद्धांत
- (C) शिक्षणाची व्यवस्था
- (D) नैतिकतेचे तत्त्वज्ञान

40. Who among the following is *not* associated with early socialism ?

- (A) Robert Owen
- (B) Emile Durkheim
- (C) Charles Fourier
- (D) Henri de Saint-Simon

41. The Ninety-Five Theses were related to :

- (A) Jeremy Bentham
- (B) James Mill
- (C) Martin Luther
- (D) Herbert Spencer

40. खालीलपैकी कोण सुरुवातीच्या काळातील समाजवादाशी संबंधित नव्हते ?

- (A) रॉबर्ट ओवेन
- (B) इमाइल दुर्खाइम
- (C) चार्लस् फोरीयर
- (D) हेन्री दे सेंट-सिमोन

41. पंचाणव सिद्धान्तांचा संबंध कोणाशी होता ?

- (A) जेरेमी बेंथम
- (B) जेम्स मील
- (C) मार्टीन ल्युथर
- (D) हर्बर्ट स्पेन्सर

42. Match the following authors and their works and choose the correct codes given below :

- (a) J.A. Hobson (i) Accumulation of Capital
 (b) Rosa Luxembourg (ii) Imperialism : a Study
 (c) V.I. Lenin (iii) Imperialism and the World Economy
 (d) Nikolai Bukharin (iv) Imperialism, the highest stage of capitalism

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(B) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(C) (i)	(iv)	(ii)	(iii)
(D) (ii)	(iii)	(iv)	(i)

42. लेखक व ग्रंथांच्या योग्य जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य पर्याय निवडा :

- (a) जे.ए. हॉबसन (i) अक्युमुलेशन ऑफ कॅपिटल
 (b) रोझा लक्झेम्बर्ग (ii) इम्पीरिअलिझम : अ स्टडी
 (c) व्ही.आय. लेनिन (iii) इम्पीरिअलिझम अँड द वर्ल्ड इकॉनॉमी
 (d) निकोलाय बुखारिन (iv) इम्पीरिअलिझम, द हायेस्ट स्टेज ऑफ कॅपिटलिझम

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(B) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(C) (i)	(iv)	(ii)	(iii)
(D) (ii)	(iii)	(iv)	(i)

43. Who coined the slogan 'the right to work' in the Nineteenth century ?

- (A) Joseph Mazzini
- (B) Louis Blanc
- (C) T.H. Green
- (D) Karl Marx

44. Which historian argued that caste is an innovation of the colonial mind ?

- (A) Nicholas Dirks
- (B) Ranajit Guha
- (C) Dipesh Chakravarti
- (D) B.D. Chattopadhyay

43. एकोणिसाव्या शतकात 'कामाचा अधिकार' ही घोषणा कोणी दिली होती ?

- (A) जोसेफ मॅझिनी
- (B) ल्युई ब्लँक
- (C) टी.एच. ग्रीन
- (D) कार्ल मार्क्स

44. खालीलपैकी कोणत्या इतिहासकाराने 'जात ही वसाहतिक मनाचा शोध असल्याचा युक्तीवाद केला ?

- (A) निकोलस डर्क
- (B) रणजित गुहा
- (C) दिपेश चक्रवर्ती
- (D) बी.डी. चट्टोपाध्याय

45. What do you mean by Historicism ?

- (A) To believe that there is no causality in history
- (B) To believe that there are inclusive, demonstrable and determining patterns in the process of historical change
- (C) To believe in the intervention of God in history
- (D) To believe in fatalism

46. Annale's Historiography originated in which country ?

- (A) France
- (B) Britain
- (C) America
- (D) Germany

45. 'इतिहासवाद' याचा अर्थ काय होतो ?

- (A) इतिहासमध्ये कारणमीमांसा नसते अशी धारणा बाळगणे
- (B) ऐतिहासिक बदलामध्ये समावेशक, पडताळणीयोग्य व निर्धारण करणारी सुत्रे काम करतात अशी धारणा बाळगणे
- (C) इतिहासामध्ये ईश्वरी हस्तक्षेप होतो अशी धारणा बाळगणे
- (D) दैवावर विश्वास ठेवणे

46. कोणत्या देशात अँनल्स इतिहासलेखन प्रवाहाचा उदय झाला ?

- (A) फ्रान्स
- (B) ब्रिटन
- (C) अमेरिका
- (D) जर्मनी

47. According to Edward Said, what is the defining feature of orientalism ?

- (A) Western imperialism
- (B) Eastern reaction to western domination
- (C) East-west as ontological divide
- (D) South-North as epistemological divide

48. Among the following historians, who employed structural-linguistics to unravel colonial documents ?

- (A) Ranajit Guha
- (B) David Hardiman
- (C) Rosalind O' Hanlon
- (D) David Washbrook

47. एडवर्ड सईद यांच्या मते पौरवात्यवादाची व्याख्या करणारे प्रमुख वैशिष्ट्य कोणते ?

- (A) पाश्चिमात्य साम्राज्यवाद
- (B) पश्चिमेच्या दमनाला पुर्वेकडून आलेली प्रतिक्रिया
- (C) पुर्व-पश्चिम मधील सत्ताशास्त्रीय दुही
- (D) उत्तर-दक्षिण म्हणजे प्रमाणशास्त्रीय दुही

48. खालीलपैकी कोणत्या इतिहासकाराने वसाहतिक दस्तऐवजाचे अर्थ उकलण्यासाठी संरचनावादी-भाषाशास्त्राचा उपयोग केला आहे ?

- (A) रणजीत गुहा
- (B) डेव्हिड हार्डीमन
- (C) रोझालींड ओ' हॅनलोन
- (D) डेव्हिड वॉशब्रुक

49. Which historian explained Maratha politics through 'Fitna Theory' ?

- (A) Stewart Gordon
- (B) André Wink
- (C) Hiroyuki Kotani
- (D) A.R. Kulkarni

50. According to historian V.K. Rajwade what is 'Maharashtra Dharma' ?

- (A) Valiant Hinduism
- (B) Valiant Maratha Dharma
- (C) Ideology of Varkari Sect
- (D) Ideology of Bhakti Cult

49. 'फित्ना सिद्धान्त' चा आधार घेवून खालीलपैकी कोणत्या इतिहासकाराने मराठा राजकीय इतिहास विशद केला ?

- (A) स्टीवार्ट गॉर्डन
- (B) अँड्रे विन्क
- (C) हिरोयुकी कोटाणी
- (D) ए.आर. कुलकर्णी

50. वि. का. राजवाडे यांच्या मते 'महाराष्ट्रधर्म' म्हणजे काय ?

- (A) विजुगिषु हिंदुधर्म
- (B) विजुगिषु मराठा धर्म
- (C) वारकरी संप्रदायाची विचारसरणी
- (D) भक्ती चळवळीची विचारसरणी

AUG-10215/II

ROUGH WORK